

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2023-05-29

Diarienummer 0349/23

Strategisk samordning

Ann-Louise Eliasson

Telefon: 031-368 27 75

E-post:

ann-louise.eliasson@kretsloppochvatten.goteborg.se

Beslut om remissyttrande avseende justeringar av producentansvaret för förpackningar

Förslag till beslut

1. Kretslopp och vattennämnden antar bifogat yttrande som sitt eget och skickar det till Klimat- och näringslivsdepartementet som svar på remissen.

Sammanfattning

Kretslopp- och vattennämnden har att svara på en remiss efter hörande av andra berörda förvaltningar eller bolag senast 30 juni 2023. Remissen avser justeringar i producentansvaret för förpackningar. Naturvårdsverket har i uppdrag att följa implementeringen av förordningen (2022:1274) om producentansvar för förpackningar och föreslå ändringar till regeringen vid behov. Naturvårdsverket har lämnat ett sådant första förslag till justeringar och Klimat- och näringslivsdepartementet har remitterat det till bland annat Göteborgs stad.

Förslaget avser förpackningsförordningen och rör inrapportering av underlag och tidpunkten för Naturvårdsverkets beslut om producentansvarsorganisationers marknadsandelar. Dessa ändringar föreslås för att förpackningssystemet ska fungera även under första kvartalet 2024. Förvaltningen är positiv till dessa ändringar. Naturvårdsverket föreslår också ändringar i vad kommunerna ska rapportera in för statistik som underlag för beräkning av ersättningen. Nämnden har i tidigare yttrande till Naturvårdsverket (2022-12-08 §228) framfört svårigheten med att basera ersättningen på antal hushåll i flerbostadshus. Förvaltningen föreslår att nämnden framför detta även till regeringen och att inrapportering och ersättning i stället baseras på utförda hämtningar.

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson
Förvaltningsdirektör

Bilagor

1. Yttrande avseende justeringar av producentansvaret för förpackningar
2. [Remitterat förslag](#) Delredovisning 1

Ärendet

Kommunstyrelsen har ombett Kretslopp- och vattennämnden att svara på en remiss efter hörande av andra berörda förvaltningar eller bolag senast 30 juni 2023. Remissen kommer från Klimat- och näringslivsdepartementet och avser justeringar i producentansvaret för förpackningar som Naturvårdsverket föreslagit.

Beskrivning av ärendet

Ändringsförslaget rör huvudsakligen bestämmelser som kopplar till beräkningen av och tidpunkten för beslut om producentansvarsorganisationers marknadsandelar. Dessa ändringar föreslås för att förpackningssystemet ska fungera som tänkt även under första kvartalet 2024. Naturvårdsverket föreslår också några andra mindre ändringar bland annat avseende kommunernas rapportering. De tillkommande uppgifterna behövs för att beräkna ersättningen korrekt.

Kommunerna ska överlämna insamlade förpackningar från hushållen till producenterna utifrån deras marknadsandelar, som fastställs av Naturvårdsverket utifrån producenternas inrapportering. Förslaget innebär en ändring i tidpunkter för rapportering så att andelarna kan beräknas innan 1 januari 2024. Med ändringsförslaget kan en bättre fördelning göras redan från start i stället för att använda andra beräkningsmetoder för första kvartalet, eller behöva mellanlagra eller hitta annan avsättning för insamlade förpackningar. Marknadsandelarna spelar även roll för uppdraget att tillhandahålla insamlingspunkter för förpackningar från verksamheter.

I Naturvårdsverkets föreskrift (NFS 2023:01) om ersättning till kommuner för insamling av förpackningsavfall baseras ersättningen b.l.a. på antal hushåll i kommunen som har fastighetsnära insamling uppdelat på flerbostadshus, permanentboende i enbostadshus och fritidsboende i enbostadshus. Förslaget är även att antalet återvinningscentraler ska rapporteras. Förpackningsförordningens paragrafer om vad kommunen ska rapportera behöver kompletteras för att motsvara de uppgifter som behövs i beräkningen, då vissa delar saknas i nuvarande förordning.

Förslaget innehåller även förslag till redaktionella justeringar av hänvisningar mellan paragrafer som inte numrerats korrekt i den nu gällande versionen.

Nämnden har tidigare yttrat sig över en remiss från Naturvårdsverket gällande ersättning för insamling av förpackningar (2022-12-08 §228). Då framhölls att beräkningsprinciper som baseras på antal hushåll i flerbostadshus är svåra att tillämpa. Det är enklare att redovisa behållarvolym och antal tömningar för dessa boendetyper än hur många hushåll som ingår. Nämndens yttrande föreslog att delen som berör antal hushåll i flerbostadshus och samlokaliserade verksamheter, antingen korrigeras så att den i stället avser volymen på avfallstjänsterna eller kompletteras med möjligheten att använda schabloner som utgår från volymen på avfallstjänsterna.

Förvaltningens bedömning

Handläggning

Förvaltningen har inte bedömt att andra förvaltningar eller bolag är berörda i någon större utsträckning och har därför inte inhämtat några ytterligare synpunkter på förslaget.

Justering av tider för inrapportering

Förvaltningen är positiv till att det säkerställs att förpackningarna går att lämna till producenterna även under första kvartalet 2024. Förändringen bidrar till en korrekt fördelning av förpackningar mellan olika producenter redan från starten 1 januari 2024 vilket är positivt för att undvika eventuell mellanlagring vid den omlastning som Kretslopp och vatten kommer anordna.

Rapportering av antalet hushåll

Förvaltningen avstyrker den föreslagna formuleringen avseende kommunens rapportering av antalet hushåll i kommunen som har fastighetsnära insamling, uppdelat på fler- och enbostadshus samt permanent- och fritidsboende.

Förvaltningen är positiv till att inrapporteringen kompletteras så att ersättningsnivån går att beräkna korrekt, men vill påminna om att de efterfrågade uppgifterna om antal hushåll inte finns tillgängliga hos oss och därför kommer behöva beräknas utifrån någon slags schabloner. Antal hushåll per insamlingsställe i flerbostadshus registerhålls normalt inte och samkörning av vårt hämtställeregister med data från lägenhetsregistret har inte tillåtits. Kretslopp och vatten har vissa tjänster där det tas ut en lägenhetsavgift och antal lägenheter registerhålls endast för dessa flerbostadshus. Erfarenheterna är att det är mycket svårt att få korrekta uppgifter om antal lägenheter och särskilt när antalet förändras. Förvaltningen kommer därför inte kunna rapportera korrekt antal hushåll i flerbostadshus med fastighetsnära insamling. Antal hushåll i enbostadshus, oavsett om det avser permanentboende eller fritidsboende, kommer behöva antas vara ett hushåll per hämtställe vid småhus. Förvaltningen föreslår att rapporteringen och även ersättningen baseras på antalet kärll, deras storlek och hämtningsfrekvens, både i Naturvårdsverkets föreskrifter om ersättning och förpackningsförordningen.

För de kommuner som har ett register som innehåller antal hushåll per hämtställe så innebär den föreslagna formuleringen ”enbostadshus” att hushåll i bostadshus med två bostäder exkluderas i rapporteringen. Flerbostadshus brukar normalt innefatta byggnader med tre eller fler bostäder. Antal hushåll i småhus med en eller två bostäder skulle vara en bättre formulering.

Rapportering av antal återvinningscentraler

Förvaltningen är positiv till att förslaget kompletteras med att rapportera in antalet återvinningscentraler, eftersom insamling på återvinningscentraler utgör grund för delar av ersättningen.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Förvaltningen bedömer att förslaget minskar risken för att förpackningsavfall behöver mellanlagras i väntan på korrekt fördelning. Därmed minskar också risken för att det ska uppstå kostnader förknippade med en sådan mellanlagring.

Bedömning ur ekologisk dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Förvaltningen har inte funnit några särskilda aspekter utifrån denna dimension.

Expedieringskrets

Klimat- och näringslivsdepartementet

Bilaga 1

Yttrande avseende justeringar av producentansvaret för förpackningar

Kretslopp och vattennämnden ser positivt på förslaget att revidera förpackningsförordningen så att marknadsandelar kan beräknas och därefter användas under första kvartalet 2024 samt att antalet återvinningscentraler ska rapporteras in.

Kretslopp- och vattennämnden avstyrker från att använda antalet hushåll som underlag för beräkning av ersättningen och anser att beräkningsmodellen i Naturvårdsverkets föreskrifter och inrapporteringskraven i förpackningsförordningen bör ändras. Delen som berör antal hushåll i flerbostadshus och samlokaliserade verksamheter bör antingen korrigeras så att den i stället avser volymen på avfallstjänsterna eller kompletteras med möjligheten att använda schabloner som utgår från volymen på avfallstjänsterna. Om antal hushåll även fortsatt används som underlag för ersättningen bör även hushåll i tvåbostadshus inkluderas.

Kretslopp och vattennämnden tillstyrker förslaget med undantag från delen som innebär att antal hushåll i flerbostadshus kvarstår som grund för beräkning ersättningen.

Kretslopp och vattennämnden för Göteborgs stad